

Σαπούνι – Σαπουνάκι

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΑΠΟΥΝΙΟΥ

Ομάδα 4^η

8^ο Λύκειο Πατρών

Μαθητές:

Δημητρακοπούλου Μαρία

Ζανίδα Γεωργία

Κάνιστρα Ελευθερία

Καραβούλιας Γεώργιος

Καραμούζης Βασίλης

Μπαρή Ρεβέκκα

Σταθοπούλου Αρετή

Επιβλέπουσα καθηγήτρια:

Σοφία Μπερδέ ΠΕ12.02, ΠΕ04.02

Πάτρα 2015

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	1
Περίληψη	2
Στόχοι	3
Φυτικά έλαια (λάδια)	4
Έλαια και βούτυρα	5
Χρώματα	6
Αρώματα	7
Έλαιο avocado	8
Έλαιο καρύδας	9
Καστορέλαιο	10
Φοινικέλαιο	11
Σογιέλαιο	12
Αμυγδαλέλαιο	13
Έλαιο JOJOBA	14
SHEA BUTTER (βούτυρο καριτέ)	15
Ελαιόλαδο	16
Ροδέλαιο	17
Επίλογος - Συμπεράσματα	18

Ευχαριστίες:

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την κυρία Σοφία Μπερδέ για τη συμβολή της στην διεκπεραίωση της εργασίας μας. Μας συμβούλεψε αρκετά και μας καθοδήγησε ταυτοχρόνως. Την ευχαριστούμε θερμά!

Περίληψη

Σε αυτή την εργασία διαπραγματευόμαστε τα διάφορα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή του σαπουνιού. Αναφέρουμε λεπτομερώς κάποια πρόσθετα συμπεριλαμβανομένου των αιθέριων ελαίων, χρωμάτων, χρωστικών και οτιδήποτε άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς. Η ενασχόληση με τα πρόσθετα είναι κάτι αρκετά ελκυστικό διότι προσθέτουν στο τελικό προϊόν (σαπούνι) φρεσκάδα και ευωδία. Ακόμη, είναι ένα από τα στοιχεία διάκρισης των σαπουνιών και κατηγοριοποίησης τους. Παρακάτω σας παραθέτουμε εναλλακτικούς τρόπους παρασκευής σαπουνιών και κάνουμε, ωστόσο, αναφορά στις ευεργετικές τους επιδράσεις!

Στόχοι

Σκοπός της συγγραφής αυτής της εργασίας είναι να αναδείξουμε τα διάφορα φυτικά πρόσθετα π.χ. βότανα και άλλα που προσδίδουν στο σαπούνι άρωμα και ευεργετικές, αντιοξειδωτικές και συνάμα ενυδατικές ιδιότητες. Ακόμη, απώτερος σκοπός μας είναι η ενημέρωση των αναγνωστών για όλα τα παρακάτω.

Χειροποίητο σαπούνι δε σημαίνει απαραίτητα ούτε φυσικό, ούτε βιολογικό. Φυσικό σαπούνι είναι το αποτέλεσμα ένωσης φυτικών ελαίων και διαλύματος αλκαλίων. Η χημική αντίδραση αυτών λέγεται σαπωνοποίηση και έχει ως παράγωγα σαπούνι και γλυκερίνη (εντός της σύστασης του σαπουνιού 25-30%). Χειροποίητο σαπούνι μπορεί να είναι οτιδήποτε. Να περιέχει οτιδήποτε, να μυρίζει οτιδήποτε και να φαίνεται σαν σαπούνι ντιζάιν. Δεν είναι όμως έτσι!

Φυτικά έλαια (λάδια)

Ονομάζουμε λάδια τα λιπαρά υγρά που παράγονται από την έκθλιψη καρπών. Τυπικό παράδειγμα είναι το ελαιόλαδο. Το λάδι αργκάν παράγεται επίσης από την έκθλιψη των καρπών του δέντρου *argania spinosa*.

Ενώ τα αιθέρια έλαια δεν είναι πτητικά, δεν εξατμίζονται και έχουν εντελώς διαφορετική σύσταση και ιδιότητες. Τα φυτικά έλαια όπως και τα αιθέρια έλαια δεν διαλύονται στο νερό, αλλά τα αιθέρια έλαια διαλύονται εξαιρετικά στα φυτικά έλαια. Το αιθέριο έλαιο έχει αντισηπτικές και αποτοξινωτικές ιδιότητες που καταπολεμούν την ακμή. Τονωτικό ξεκουράζει το σώμα και το ανανεώνει.

Τα φυτικά έλαια περιέχουν βιταμίνες, ακόρεστα λιπαρά οξέα που βοηθούν στην διατήρηση της υγείας και ομορφιάς. Μπορούμε είτε να πάρουμε από το στόμα είτε να τα επαλείψουμε στην επιδερμίδα από την οποία απορροφούνται αμέσως χωρίς να αφήνουν λιπαρότητα, αντίθετα από ό τι πιστεύεται.

Για μασάζ, για αραίωση αιθερίων ελαίων, για παρασκευή σαπουνιών κλπ τα ραφινάρισμα φυτικά έλαια μας είναι εξαιρετικής ποιότητας.

Τα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή του σαπουνιού είναι τα ακόλουθα:

ΈΛΑΙΑ ΚΑΙ ΒΟΥΤΥΡΑ

Για πρόσθετη υπερλίπανση με συγκεκριμένο λάδι ή βούτυρο του οποίου θέλετε να εκμεταλλευθείτε τις ιδιότητες προσθέστε το στο τέλος της παρασκευής. Επειδή η σαπωνοποίηση είναι στο στάδιο αυτό προχωρημένη η καυστική σόδα θα επιτεθεί πολύ λίγο το πρόσθετο έλαιο ή βούτυρο. Ανάλογα με την ελάτωση της καυστικής σόδας μπορείτε να προσθέσετε ως 10% ελαίων για «πρόσθετη υπερλίπανση» (αποφεύγετε να φτάσετε σε 12 à 15% συνολικής

υπερλίπανσης για να μη γίνει το σαπούνι πολύ μαλακό).

- **Θρεπτικά** : έλαιο αβοκάντο, αμυγδαλέλαιο γλυκό, ελαιόλαδο, σιτέλαιο, αργκάν, μακαντάμια
- **Αντιγήρανση – αναζωογόνηση** : έλαιο αγριοτριανταφυλλιάς, musquée, βατόμουρο, νυχτολούλουδου, βοράγου ...
- **Ηρεμιστικά** : εμποτισμένο με καλέντουλα, έλαιο βατόμουρου, ακτινίδιου..
- **Καθαριστικά** : έλαιο Αιγυπτιακού Κύμινου,

neem (*Azadirachta indica*), Καλόφυλλο ινόφυλλο..

- **Πλούσιο- κρεμώδες** :Βούτυρο καριτέ, μάνγκο, κακάο, tucuma, ...

Ακόμη, υπάρχει μια πλήρη γκάμα ενεργών συστατικών για τα μαλλιά που μπορείτε να ενσωματώσετε στο σαμπουάν σας, στις μάσκες μαλλιών ,στη λοσιόν... για να ομορφύνετε δυναμώσετε , ξεμπλέξετε και δώσετε λάμψη!

Αξίζει να αναφέρουμε ότι το λάδι που χρησιμοποιούμε στην παρασκευή του σαπουνιού και τα διάφορα εκχυλίσματα περιέχουν βιταμίνες.

ΧΡΩΜΑΤΑ

Μεταλλικά χρώματα : μεταλλικά οξειδία, ώχρες, μίκα, χρωματιστοί άργιλοι. Για πιο ομοιογενή χρωματισμό συστήνουμε να διασπείρετε από πριν τις αδιάλυτες αυτές χρωστικές σε μικρή ποσότητα λαδιού (που προσθέτει υπερλίπανση), ή σε μικρή ποσότητα πολτού σαπουνιού που θα πάρετε. Μπορείτε επίσης να τα χρωματίσετε με πάστες, ιδίως λευκό για άσπιλα σαπούνια.

- **Φυτικές χρωστικές :** πούδρα κουρκούμι (πορτοκαλί), άλικο, λουλακί, καραμέλα, χλωροφύλλη. Για καλύτερη διασπορά των υδατοδιαλυτών αυτών χρωστικών μπορείτε να τις διαλύσετε απευθείας στο διάλυμα της καυστικής σόδας πριν τη σαπωνοποίηση ή σε μικρή ποσότητα νερού και να το προσθέσετε στο τέλος. Προσοχή οι χρωστικές σταφυλιού, κόκκινων φρούτων και χυμού χατζαριού γίνονται γκρι ή καφέ στα σαπούνια επειδή είναι πολύ ευαίσθητες στο pH.

- **Χρωματιστά λάδια:** η προσθήκη ελαίων buriti (φοίνικας της Βραζιλίας), σιτέλαιου, εμποτισμένου έλαιου καρότων η καλέντουλας προσφέρει πρόσθετη υπερλίπανση και ταυτόχρονα χρωματίζει το σαπούνι κίτρινο-πορτοκαλί.

ΑΡΩΜΑΤΑ

Είναι πολύ δύσκολο να προβλεφτεί η σταθερότητα των αρωμάτων στη σαπωνοποίηση εν ψυχρώ.

- **Αιθέρια έλαια:** η σταθερότητα και η απόδοση του αρώματος τους στο σαπούνι διαφέρουν κατά πολύ ανάλογα με το αιθέριο έλαιο. Κατά κανόνα οι «νότες βάσης» αντέχουν πιο πολύ. Τα αιθέρια έλαια δεντρολίβανο, λεβάντες, κανέλα και βετιβέρ για παράδειγμα είναι

γνωστό ότι αντέχουν στα σαπούνια ενώ τα εσπεριδοειδή, πολύ πτητικά, σταθεροποιούνται δύσκολα. Προσθέστε αιθέρια σε ποσοστό 1 ως 3% στα σαπούνια σας.

Σαπουνάκι **πορτοκαλιού** για καθαρό πρόσωπο! Έχει αναζωογονητικές ιδιότητες, καθαρίζει και ανακουφίζει τους ανοικτούς πόρους του προσώπου. Είναι πλούσιο σε βιταμίνη **C** και εξομαλύνει τις λεπτές γραμμές και τις ρυτίδες δίνοντας λάμψη και ελαστικότητα στην επιδερμίδα!

Η λεβάντα είναι γνωστή για την έντονη χαλαρωτική της δράση. Ξεκουράζει σώμα και πνεύμα κάνοντας ένα χαλαρωτικό ντους. Αντιμετωπίζει μυϊκούς πόνους που οφείλονται σε υπερένταση. Περιποιείται την επιδερμίδα του σώματος αφήνοντάς την υπέροχα καθαρή. Κατάλληλο για δερματικά προβλήματα που οφείλονται σε μολύνσεις, κοψίματα ή πληγές.

Σαπουνάκι **δαφνέλαιου** για την τριχόπτωση, χρησιμοποιείται και σαν ανακουφιστικό των κουρασμένων μυών και των ταλαιπωρημένων αρθρώσεων!

Σαπούνι **βανίλιας**! Χαλαρώνει και “ηρεμεί” αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά την υπερένταση, το άγχος, την κατάθλιψη και τη νευρικήτητα.

Σαπουνάκι **λεμονιού**! Είναι γνωστό για τη δράση του στην καταπολέμηση τοξινών. Ιδανικό για λιπαρές επιδερμίδες που παρουσιάζουν φακίδες, “λεκέδες” και στίγματα, καθώς η αντιοξειδωτική του δράση επαναφέρει τη λιπαρότητα της επιδερμίδας σε φυσιολογικά επίπεδα. Δείχνει την πιτυρίδα και μειώνει την τριχόπτωση. Περιποιείται την επιδερμίδα του σώματος αφήνοντάς την υπέροχα καθαρή, ενώ ταυτόχρονα την αναζωογονεί χαρίζοντάς της φρεσκάδα και λάμψη. Προσφέρει τόνωση και ευεξία, διώχνει το άγχος και τον πονοκέφαλο!

Σαπουνάκι **χαμομηλιού!** Ιδανικό για ευαίσθητες επιδερμίδες, βρέφη, καθαρισμό προσώπου, κατάλληλο για όσους υποφέρουν από αλλεργίες, κνησμό, εκζέματα, ψωρίαση, μύκητες, ερεθισμένο δέρμα και ακμή. Ιδιαίτερα αποτελεσματικό σαπούνι για ξηρές και ευαίσθητες επιδερμίδες και για δερματικές ενοχλήσεις. Αντισηπτικό, αντιφλεγμονώδες, χαλαρωτικό, αντιβακτηριδιακό.

Σαπούνι με **κανέλα!** Το πλούσιο σε αντιοξειδωτικά εκχύλισμα κανέλας βοηθάει στη μείωση των παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με την εμφάνιση διαβήτη και καρδιακών ασθενειών, μειώνοντας τα επίπεδα σακχάρου στο αίμα.

Θεραπευτικές ιδιότητες	
αντιμικροβιακή δράση	αντιεπιληπτική δράση
διουρητική δράση	εφιδρωτική δράση
προστατεύει από το έλκος	βοηθάει στη χώνευση

Σαπούνι με τριαντάφυλλο και μαύρο πιπέρι! Το ιδανικότερο αιθέριο έλαιο για το ξηρό και ώριμο δέρμα. Καταπραΐνει τα σημάδια της κούρασης, τις λεπτές γραμμές και τις ρυτίδες, αναζωογονεί και τονώνει την επιδερμίδα.

Σαπούνι με **αλόη βέρα**! Είναι πολύ πλούσια σε φυσικά ενεργά συστατικά και πολυζαχαρίδια, είναι γνωστή για πολλαπλές ευεργετικές ιδιότητες στην επιδερμίδα: ενυδατική, θρεπτική, αντιφλεγμονώδη, επουλωτική, συσφικτική δράση

Τα αιθέρια έλαια είναι **προϊόντα απόσταξης αρωματικών φυτών**. Λέγονται αιθέρια επειδή είναι πτητικά, εξατμίζονται πολύ γρήγορα, σε αντίθεση με τα φυτικά έλαια ή λάδια που δεν εξατμίζονται και

είναι προϊόντα έκθλιψης καρπών (όπως το ελαιόλαδο).

Τα αιθέρια έλαια είναι οι πιο έξυπνες και ευεργετικές ουσίες της Φύσης, παράγονται από τα αρωματικά φυτά (λεβάντα, μέντα, δενδρολίβανο κλπ). Ας σημειωθεί ότι τα γνήσια αιθέρια έλαια ΔΕΝ έχουν ημερομηνία λήξης, διατηρούνται ΧΙΛΙΑΔΕΣ χρόνια (πχ αιγυπτιακοί τάφοι). Είναι τρόπον τινά αθάνατα.

- **Αρωματικά εκχυλίσματα και φυσικά αρώματα:** κι εδώ η σταθερότητα του αρώματος είναι αμφίβολη περισσότερα αρωματικά εκχυλίσματα δεν αντέχουν τη σαπωνοποίηση εν ψυχρώ. Χρησιμοποιήστε τα σε ποσοστό πάνω από 5%.

Να ξέρετε ότι εν γένει η οσμή των σαπωνοποιούμενων φυτικών ελαίων εξαφανίζεται εντελώς. Μερικές φορές είναι δυνατό να συγκρατήσετε εν μέρει την μυρωδιά τους προσθέτοντας τα στο τέλος της παρασκευής (βούτυρο κακάο για παράδειγμα).

Άλλα συστατικά ανάλογα με τις επιθυμίες σας και τη φαντασία σας..

- Σκόνη από μέλι, υγρό μέλι (ενυδατικό, μαλακτικό)
- Γάλατα (σκόνη ή υγρά) : π.χ.: γάλα σε σκόνη φοράδας για απαλό, κρεμώδες, θρεπτικό και ηρεμιστικό σαπούνι.
- Απολεπιστικό
- Πολτοποιημένα φρούτα ή λαχανικά : καρότο, αβοκάντο, μπανάνα...
- Άνθη ή φυτά αποξηραμένα, φύκια...

Αν βάλετε υγρά πρόσθετα ή που περιέχουν πολύ νερό (γάλα, χυμοί), προσέξτε γιατί μπορεί να φτιάξετε σαπούνι πολύ μαλακό ή που αργεί να στεγνώσει. Αν προσθέσετε υγρά στοιχεία στο τέλος της παρασκευής, χρησιμοποιήστε λιγότερο νερό για τη διάλυση της καυστικής σόδας.

ΑΝΤΙΟΞΕΙΔΩΤΙΚΑ Αν φτιάξετε σαπούνια με έντονη υπερλίπανση με λάδια ευαίσθητα στην οξειδωση μπορείτε να προσθέσετε βιταμίνη E (0.1-0.2%) τη στιγμή του trace, pour éviter le για να αποφύγετε το τ' άγγισμα και να παρατείνετε τη διάρκεια ζωής του σαπουνιού.

Χρωματισμός

Εάν δε θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε συνθετικά χρώματα θα προτιμήσουμε βότανα, μπαχαρικά, άργιλο.

Αν επιλέξουμε συνθετικά μια ιδέα είναι τα χρώματα ζαχαροπλαστικής, δεν είμαι όμως καθόλου σίγουρο πως αντιδρούν με την σόδα και τι τελικό χρωματισμό θα δώσουν.

Μια άλλη επιλογή είναι τα χρώματα pigment με καλύτερη σταθερότητα, σκόνες η υγρά.

Ίσως η καλύτερη επιλογή είναι οι φυσικές χρωστικές η φυσικά χρωματισμένα βότανα:

- Κίτρινο Annatto, saffron, Turmeric
- Πράσινο: Χλωροφύλλη
- Καφέ κακάο, τσάι,
- Κόκκινο: Πάπρικα, καρμίνιο

Το πλεονέκτημα των φυσικών χρωστικών είναι η εμπορικότητα, ότι φυσικό είναι πάντα καλύτερο. Το μειονέκτημα είναι ότι δεν μπορείτε πάντα να πετύχετε το χρώμα που επιθυμείτε.

Αν χρησιμοποιήσετε μπαχαρικά η βότανα: Ανακατέψτε τα με λίγο σαπούνι και μετά προσθέστε το μίγμα αυτό στη υπόλοιπη σαπουνόμαζα.

Πιπέρι καγιέν	–	Σωμόν	πάπρικα	–	Ροδακινί
Σκόνη κανέλλας	–	Μπεζ	Κούρκουμα	–	Χρυσοαφί
Σκόνη κακάο	–	καφέ	Κομμάτια μαύρη σοκολάτα	–	Καφέ
Κάρυ σε σκόνη	–	Κίτρινο-ώχρα	Σπιρουλίνα σκόνη	–	Ανοιχτό πράσινο

Αρώματα σαπουνιών -αιθέρια έλαια

Το καλύτερο και σταθερότερο άρωμα το δίνουν τα συνθετικά αρώματα τα ειδικά για σαπούνια. Η πιο φυσική μέθοδος είναι πάντως τα αιθέρια έλαια.

Δοσολογία: Για ένα πολύ διακριτικό άρωμα η αναλογία αιθέριων ελαίων προς τα φυτικά έλαια είναι 1%. Για ένα μεσαίας έντασης άρωμα είναι 2% και για έντονο άρωμα 3%.

Η χρήση αιθέριου ελαίου στα σαπούνια τα κάνει προϊόν πολυτελείας. Τα πιο δυνατά αιθέρια έλαια είναι μέντα, δενδρολίβανο, κανέλλα, γαρύφαλλο, δυόσμος και πικραμύγδαλο.

Αντί για νερό μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε έγχυμα, χυμούς φρούτων, γάλα, τσάι, καφέ. Κάθε αλλαγή όμως θέλει και άλλη διαδικασία. Το γάλα ή οι χυμοί π.χ. πρέπει πρώτα να παγώσουν για να μην καταστραφούν από την καυστική σόδα, η οποία όταν διαλύεται στο νερό αναπτύσσει υψηλές θερμοκρασίες (μέχρι και 90 βαθμούς) και καταστρέφει τα ευαίσθητα υλικά.

Συνταγές για χειροποίητα σαπούνια

Χρησιμοποιήσετε φυτικά και αιθέρια έλαια και κατασκευάστε το δικό σας σαπούνι για μην χρειαστεί να αγοράσετε εμπορίου! Η αν προτιμάτε την ποιότητα από το χαμηλό κόστος μπορείτε να κατασκευάσετε σαπούνι από καλλυντικά ή και βιολογικά έλαια που να ταιριάζει στην επιδερμίδα σας.

Θα περιγράψουμε τα: Έλαιο AVOCADO, Έλαιο Καρύδας, αμυγδαλέλαιο, καστορέλαιο, φοινικέλαιο, ελαιόλαδο, έλαιο JOJOBA, έλαιο καριτέ (shea butter), σογιέλαιο.

Τα ελαιόλαδο, σογιέλαιο, έλαιο καρύδας, φοινικέλαιο θα τα θεωρήσουμε σαν **βασικά λάδια** και θα τα χρησιμοποιήσουμε στα μεγαλύτερα ποσοστά ενώ τα υπόλοιπα θα τα βάλουμε σε ποσοστά ως 15% για να δώσουμε στο

κάθε σαπούνι **μια ιδιαίτερη ιδιότητα** ανάλογα με την χρήση του: Για ευαίσθητες επιδερμίδες, για ακμή, για ξηροδερμία, για θαλάσσιο νερό, για βαθύ καθαρισμό, για το πρόσωπο, για χαμηλό κόστος, οι επιλογές είναι πολλές. Οι παράγοντες λοιπόν που περιγράφουν το σαπούνι και επηρεάζονται από την

επιλογή του μίγματος των ελαίων είναι:

Πλούσιος σε όγκο αφρισμός (πολλές φυσαλίδες)

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός

Καθαριστική ικανότητα

Περιποίηση, εξισορρόπηση, conditioning της επιδερμίδας

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)

Το **ΕΛΑΙΟ avocado** στο σαπούνι θα αυξήσει τις περιποιητικές ιδιότητες (conditioning) και θα προσθέσει κρεμώδη σύσταση στον αφρό. Περιέχει υψηλά ποσοστά βιταμινών A, D και E.

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	Όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Περιποίηση της επιδερμίδας	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)	Όχι

Μην υπολογίζετε σε αυτό για σκληρότητα, βαθύ καθαρισμό ή πλούσιο αφρό.

Συνδυάστε το με έλαιο καρύδας ή φοινικέλαιο για να πετύχετε σωστή ισορροπία των στη σύσταση του σαπουνιού. Ένα σημαντικό προτέρημα του ελαίου AVOCADO είναι η περιεκτικότητά του σε υλικά που δεν σαπωνοποιούνται δηλαδή δεν αντιδρούν με την καυστική σόδα αλλά παραμένουν στο σαπούνι

αναλλοίωτα και βοηθούν στην περιποίηση του δέρματος.

Πόσο ποσοστό να χρησιμοποιήσετε; Κανόνας δεν υπάρχει ακόμα και 45% ποσοστά αναφέρονται, είναι όμως ακριβό και ακόμα και

σε μικρά ποσοστά διατηρεί τις ευεργετικές ιδιότητες.

ΕΛΑΙΟ ΚΑΡΥΔΑΣ:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	ναι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	αρκετά
Καθαριστική ικανότητα	ισχυρή
Περιποίηση της επιδερμίδας	αρκετή

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται μεναι το νύχι)	
---	--

Πολλοί σαπυνοποιοί χρησιμοποιούν το **έλαιο καρύδας** για το εξαιρετικό αφρισμό που παράγει, την σκληρότητα που προσθέτει στο σαπούνι, και τις ενυδατικές ιδιότητές του. Ο αφρισμός είναι τόσο ισχυρός ώστε σαπούνι με 100% έλαιο καρύδας αφρίζει ακόμα και με θαλάσσιο νερό!!! Λόγω της σκληρότητας που δίνει το προτιμούν πολλοί για ανάμιξη με άλλα έλαια που παράγουν μαλακό σαπούνι.

Πόσο έλαιο καρύδας να χρησιμοποιήσω;

Αυτό εξαρτάται από τον τύπο του σαπυνοποιού που θέλετε να φτιάξετε: Αν θέλετε απαλό σαπούνι για το πρόσωπο προτείνω 20% μέγιστο ποσοστό. Πολύ έλαιο καρύδας οδηγεί σε σαπούνι που ξηραίνει το δέρμα ενώ μικρότερα ποσοστά έχουν ενυδατική δράση. Αν επιθυμείτε σαπούνι για ισχυρό καθαρισμό πλούσιο αφρό και πολύ σκληρό βάλτε μεγαλύτερα ποσοστά.

Ακόμα και 100% σε περίπτωση που θέλουμε σαπούνι για την θάλασσα, το σαπούνι καρύδας είναι γνωστό ως σαπούνι των ναυτικών. Στην περίπτωση αυτή μην παραλείψετε να κάνετε υπερλίπανση αλλιώς το σαπούνι θα είναι πολύ σκληρό. Υπερλίπανση 18 ως και 20% συστήνεται.

Ποιες ποιότητες ελαίου καρύδας υπάρχουν;

Έλαιο καρύδας 28 βαθμών υγροποιείται στους 28 βαθμούς, είναι το πιο δημοφιλές για σαπυνοποίηση.

36 βαθμών έλαιο καρύδας, υγροποιείται στους 36 βαθμούς, έχει μεγαλύτερο βαθμό υδρογόνωσης. Κάποιοι το χρησιμοποιούν γιατί κάνει σκληρότερο σαπούνι αλλά δεν αφρίζει τόσο καλά.

Κλασματικά διαχωρισμένο έλαιο (fractionated) Δεν έχει εφαρμογή σε σαπούνια.

ΚΑΣΤΟΡΕΛΑΙΟ

Το καστορέλαιο στο σαπούνι θα δώσει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	
---	--

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Περιποίηση της επιδερμίδας	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με όχι το νύχι)	

Αποτελεσματικό στο να κάνει πλούσια σαπουνάδα (αφρό) και ενυδατικές ιδιότητες στο τελικό προϊόν. Επιπλέον περιποιείται το δέρμα και ακόμα και σε μικρά ποσοστά θα δείτε τα πλεονεκτήματά του. 5-10% αρκεί.

Αν όμως βάλετε πολύ το σαπούνι θα είναι μαλακό και θα κολλάει. Η χρήση καστορέλαιου επιταχύνει το trace έτσι πρέπει να κινηθείτε γρήγορα η να σαπωνοποιήσετε σε χαμηλότερη θερμοκρασία, προτεινόμε 35βαθμούς. Επίσης αποφύγετε το stick blender και ανακατέψτε με κουτάλι για καλύτερο έλεγχο. Έτσι δεν θα σας πήξει πολύ γρήγορα (το έπαθα εγώ).

Πολλοί κατασκευαστές φυσικού σαπουνιού χρησιμοποιούν καστορέλαιο για προβλήματα ακμής λόγω της ενυδάτωσης και περιποίησης που προσφέρει.

Είναι διαδεδομένη η εντύπωση σε πολλούς που ασχολούνται με την περιποίηση της επιδερμίδας

ότι για να αντιμετωπίσουμε την ακμή πρέπει να περιορίσουμε την υγρασία της επιδερμίδας. Μήπως δεν είναι η λίπανση της επιδερμίδας με υπερέκκριση σμήγματος δηλαδή λίπους που προκαλεί την ακμή; Η αλήθεια είναι το αντίθετο: Ενώ το σμήγμα παίζει ρόλο στην ακμή η ενυδάτωση είναι πολύ σημαντική γιατί μακροπρόθεσμα θα περιορίσει την έκκριση σμήγματος. Η χρήση σαπουνιού με καστορέλαιο είναι ζωτική για την σωστή ενυδάτωση.

ΦΟΙΝΙΚΕΛΑΙΟ

Το Φοινικέλαιο είναι πολύ χρήσιμο για διάφορους λόγους. Προσθέτει σκληρότητα και σταθερό, κρεμώδη αφρισμό στη σαπουνάδα με χαμηλό κόστος. Προσέξτε μόνο πολύ φοινικέλαιο στη συνταγή σας θα κάνει το σαπούνι να στεγνώνει

Ο φοινίκας *Elaeis guineensis* με τον καρπό από τον οποίο παράγεται το φοινικέλαιο.

το δέρμα. Προτείνω λιγότερο του 50% για σαπούνια χεριών και λιγότερο του 30% για σαπούνια προσώπου.

Χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	μερική
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)	μειναι

Το φοινικέλαιο θεωρείται το υποκατάστατο του ζωικού λίπους γιατί δίνει παρόμοιες ιδιότητες στο σαπούνι χωρίς την ανάγκη χρήσης ζωικών προϊόντων. Το προτιμούν οι χορτοφάγοι!

ΣΟΓΙΕΛΑΙΟ

Η χρήση σογιέλαιου στο σαπούνι δίνει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια

Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το όχι νύχι)	όχι

Θα παρατηρήσετε μικρές διαφορές στις ιδιότητες ανάλογα με τον βαθμό υδρογόνωσης του σογιέλαιου. Υγρό σογιέλαιο έχει καλύτερες ιδιότητες conditioning, ενώ έχει λιγότερο αφρισμό από το στερεό υδρογονωμένο τύπο.

Θεωρώ το σογιέλαιο σαν ουδέτερο όσον αφορά την σαπωνοποίηση, Δεν προσφέρει κάτι το ιδιαίτερο στην περιποίηση του δέρματος, δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό. Γιατί λοιπόν χρησιμοποιείται; Γιατί με μια λέξη: Είναι φτηνό. Βοηθάει στην μείωση του κόστους αντικαθιστώντας ακριβότερα έλαια.

Εφόσον το ποσοστό του δεν ξεπερνά το 30% μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε χωρίς αρνητικές συνέπειες.

ΑΜΥΓΔΑΛΕΛΑΙΟ (ένας πολύτιμος θησαυρός για το δέρμα και τα μαλλιά)

Χαρακτηριστικά στο σαπούνι:

	όχι
Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φουσαλίδες)	
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το όχι νύχι)	όχι

Πολλοί σαπουνοπαραγωγοί αναφέρουν ότι το έλαιο αυτό δίνει πολυτελή και βελούδινη αίσθηση στον αφρό. Το υλικό αυτό επίσης είναι πολύ ήπιο και πολύ καλό για ευαίσθητες επιδερμίδες. Αρχικά κάνει το σαπούνι μαλακό αλλά με τον χρόνο και σε συνδυασμό με έλαιο καρύδας ή φοινικέλαιο σκληραίνει. Το ακριβό του κόστος δεν επιτρέπει την χρήση σε μεγάλα ποσοστά αλλά σε μικρά ακόμα και 10% προσθέτει αυτό το κάτι που ξεχωρίζει.

Οι βιταμίνες A, E, B1, B2, B6, τα ιχνοστοιχεία και τα αιθέρια έλαια που περιέχει το αμυγδαλέλαιο το καθιστούν τον πολυτιμότερο θησαυρό για το δέρμα και τα μαλλιά.... Απλώνοντάς το στο πρόσωπο το ενυδατώνει σε βάθος, βελτιώνει την επιδερμίδα και διατηρεί τη λάμψη της, καταπραΰνει ερεθισμούς και φλεγμονές, φωτίζει τους μαύρους κύκλους, καθυστερεί τη διαδικασία της γήρανσης, το ανακουφίζει από

την ξηρότητα και τον κνησμό, θεραπεύει τα σκασμένα χείλη. Χρησιμοποιώντας το αμυγδαλέλαιο σαν ντεμακιγιάζ αφαιρεί ακόμα και την αδιάβροχη μάσκαρα, ενώ παράλληλα θρέφει και τονώνει τις βλεφαρίδες, βοηθώντας τις να μεγαλώσουν. Ρίχνοντας μερικές σταγόνες αμυγδαλέλαιο και κάνοντας με τα δάκτυλα ελαφρύ μασάζ στο τριχωτό του κεφαλιού, τα μαλλιά γίνονται πιο μακριά, πιο παχιά αποκτούν λάμψη, τρέφονται με τα πολύτιμα συστατικά του και ελαττώνεται η τριχόπτωση.

ΕΛΑΙΟ JOJOBA

Το έλαιο αυτό από Μεξικάνικα φασόλια δίνει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το όχι νύχι)	
--	--

Μην βάλετε περισσότερο από 10%, μεγάλο ποσοστό θα μαλακώσει το σαπούνι με λίγο αφρό. Είναι επίσης ακριβό σε σύγκριση με άλλα έλαια. Το trace γίνεται πολύ γρήγορα έτσι μειώστε την θερμοκρασία σαπωνοποίησης. Αν θέλετε να έχετε την θετική επίδραση του JOJOBA OIL χωρίς σημαντική επιβάρυνση βάλτε μια κουταλιά σούπας ανά κιλό λαδιών στη φάση του trace.

Υπάρχουν δυο μορφές jojoba oil το εξευγενισμένο και το μη ραφινρισμένο, παρθένο λάδι. Το παρθένο έχει χρυσοκίτρινο χρώμα και χαρακτηριστική μυρωδιά ενώ το εξευγενισμένο δεν έχει χρώμα ούτε άρωμα. Μερικοί προτιμούν το παρθένο JOJOBA OIL για να μην χάσουν θρεπτικά συστατικά κατά την διαδικασία του ραφινρισματος. Εσείς μπορείτε να κάνετε την προσωπική σας επιλογή. Άλλο σημαντικό προτέρημα του είναι η μεγάλη σταθερότητα 2'4 χρόνια αναλλοίωτο. Το JOJOBA OIL το αγαπούν

πολλοί σαπωνοποιοί για την ευεργετική του επίδραση στην επιδερμίδα. Λέγεται ότι είναι το μοιάζει πολύ σε υφή με τα φυσικά λιπαρά της επιδερμίδας. Έτσι χρησιμοποιείται πολύ από τους παραγωγούς καλλυντικών σε λοσιόν και προστασία χειλιών. Πολύ χρήσιμο και για την ακμή λόγω ενυδατικής δράσης.

SHEA BUTTER (ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΡΙΤΕ)

Το βούτυρο καριτέ στο σαπούνι θα του δώσει τις εξής ιδιότητες:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)	ναι

Θα σας δώσει σταθερό κρεμώδη αφρό. Σε πολλές περιπτώσεις η συνταγή συμπληρώνεται και με καστορέλαιο για να δώσει περισσότερο όγκο στον αφρό, να τον κάνει πιο πλούσιο. Η περιποίηση, εξισορρόπηση της επιδερμίδας που κάνει το SHEA BUTTER είναι εξαιρετική. Πολλοί ισχυρίζονται ότι απαλύνει καψίματα, μειώνει τις ρυτίδες, βοηθάει στην ακμή και ακόμα και προστατεύει από UV υπεριώδη ακτινοβολία. Για αυτό το λόγο το SHEA BUTTER είναι πολύ δημοφιλές σε καλλυντικά που παραμένουν σε επαφή με την επιδερμίδα.

Σαν ποσοστά στο σαπούνι πολλοί προτείνουν 5-30% στα συνολικά έλαια.

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

Το βασικό λάδι διατροφής στην Ελλάδα είναι πολύ κατάλληλο για σαπούνι όπως γνωρίζουν οι παλαιότερες γενιές. Το ελαιόλαδο φαίνεται κερδίζει σε δημοτικότητα και σε πολλές άλλες χώρες όπως οι ΗΠΑ, Αυστραλία, Βρετανία, Γερμανία.

Στο σαπούνι δίνει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες)	όχι
Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός	ναι
Καθαριστική ικανότητα	ήπια
Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning)	ναι
Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)	Όχι

Τι είναι λοιπόν το ελαιόλαδο; Είναι το έλαιο της ελιάς που παράγεται με την μέθοδο της ψυχρής πίεσης. Τα πρώτα κλάσματα όταν πιέζονται οι ελιές λέγονται έξτρα παρθένο ελαιόλαδο και είναι η καλύτερη ποιότητα για φαγητό. Το δεύτερο κλάσμα λέγεται γνήσιο και είναι χαμηλότερης ποιότητας λόγω μεγαλύτερης περιεκτικότητας σε ελεύθερα οξέα.

Μετά το δεύτερο κλάσμα δεν εξάγεται άλλο λάδι και χρησιμοποιείται διαλύτης εξάνιο για να εξαχθεί και το τελευταίο λάδι, ακόμα χαμηλότερης ποιότητας.

Τέλος το πυρηνέλαιο είναι ακόμα χαμηλότερης ποιότητας και εξάγεται από τα κουκούτσια (πυρήνες) της ελιάς.

Σε αντίθεση με το μαγείρεμα στην σαπωνοποίηση μπορείτε να χρησιμοποιήσετε χαμηλότερης ποιότητας ελαιόλαδο όπως πυρηνέλαιο χωρίς αρνητικές συνέπειες. Μερικοί το προτιμούν (Και εγώ) γιατί σαπωνοποιείται πιο γρήγορα. Σε αντίθεση με τα άλλα λάδια όπου απαιτείται η καλύτερη ποιότητα με το ελαιόλαδο

συμβαίνει το αντίθετο. Και βέβαια το κόστος είναι χαμηλότερο. Με πυρηνέλαιο δεν θα χρειαστεί να ανακατεύετε με τις ώρες, κάνει trace γρήγορα, ίσως πολύ γρήγορα. Αν χρησιμοποιείτε stick blender είναι πιο κατάλληλο το γνήσιο για πιο αργή σαπωνοποίηση ενώ με το παρθένο είναι πολύ αργή.

Πολλοί θέλουν σαπούνι με 100% ελαιόλαδο (λέγεται Castille η Μασσαλίας) χωρίς άλλα λάδια. Το ελαιόλαδο θα δώσει σαπούνι αρχικά μαλακό με λίγο αφρό σαν γλίτσα, Μετά από πού ωρίμανση (6μήνες) θα σκληρύνει αλλά πάλι ο αφρός θα είναι φτωχός. Για καλύτερα αποτελέσματα συνδυάστε το με έλαιο καρύδας ακόμα και 5% βελτιώνει πολύ τον αφρό ενώ σας επιτρέπει να ισχυρίζεστε ότι είναι σαπούνι ελαιολάδου.

Σε τι ωφελεί λοιπόν το ελαιόλαδο;

Το σαπούνι ελαιολάδου είναι πολύ ήπιο, είναι τόσο ήπιο ώστε να το χρησιμοποιούμε στα μωρά για τις ανεπανάληπτες ενυδατικές ιδιότητες και γιατί φροντίζει την ευαίσθητη επιδερμίδα. Η δε ενυδάτωση που κάνει δεν βουλώνει τους πόρους του δέρματος. Είναι πολύ καλό στο δέρμα, κατευναστικό και μαλακτικό.

ΡΟΔΕΛΑΙΟ

Διαθέτει ηρεμιστικές, αντικαταθλιπτικές και αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες και θεωρείται ένα από τα βασικότερα αιθέρια έλαια, χρησιμοποιείται ευρύτατα στη φαρμακευτική, την αρωματοποιία, την παρασκευή καλλυντικών και, βέβαια, στην αρωματοθεραπεία.

Επίλογος- Συμπέρασμα:

Συνοψίζοντας, υπάρχουν πληθώρα φυσικών ουσιών που μπορούμε να προσθέσουμε στο σαπούνι μας και να του δώσουμε μια νότα φρεσκάδας! Ας πειραματιστούμε λοιπόν έτσι και αλλιώς δεν έχουμε να χάσουμε και κάτι! Εμπρός λοιπόν ας επιστρατεύσουμε τη δημιουργική μας φαντασία!

Βιβλιογραφία:

<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ad=rja&uact=8&ved=0CB8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.athinarom.gr%2Fnew-recipe%2Fprosteta-sto-xeiropoihto-sapouni%2F&ei=bDEgVZfaHu2p7AbajYGYBQ&usq=AFQjCNEBzODRdU PFC2gW3nl0fCap1U8Kmw&sig2=F-EpUBFunGr3NLS8OTbf3A&bvm=bv.89947451,d.d2s>

https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ad=rja&uact=8&ved=0CCQQFjAB&url=http%3A%2F%2Ffysikaproionta.blogspot.com%2F2011%2F02%2F9.html&ei=bDEgVZfaHu2p7AbajYGYBQ&usq=AFQjCNFuwfAtWVh4y26ZLGXKSKDqXj6xcQ&sig2=NL_3CjUtjx3RB J0ZknQcsg&bvm=bv.89947451,d.d2s

https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ad=rja&uact=8&ved=0CDkQFjAE&url=http%3A%2F%2Fnikos-manitarielassonas.blogspot.com%2F2011%2F09%2Fblog-post_23.html&ei=bDEgVZfaHu2p7AbajYGYBQ&usq=AFQjCNGaC3ZUuB 2N5izeBNKgcjeWamdV2A&sig2=I1vTKKP7rqpNyPdNIhejA&bvm=bv.89947451,d.d2s